

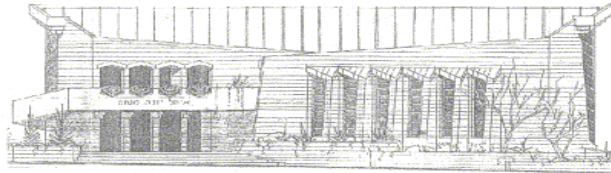
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

מזווה במרפסת

שו"ת עם הרב דוד אברהם ספקטור, רב הקהילה

שאלה

באיזה צד יש לקבוע המזווה בדלת מהבית למרפסת הסגורה מכל הצדדים.

תשובה

- [1] כותב בשו"ת מהרי"ל סימן צד: "פתח שבין בית לחצר... אם אין לחצר פתח לרה"ר, אז יש לקבועה בימין כניסה מבית לחצר."
- [2] וכן כותב הט"ז יורה דעה סימן רפט ס"ק ד': "הדין הוא כך אם החצר סתום מכל צדדיו בלי פתח רק מבית לתוכו אז הוה החצר כמו חדר ולא אכפת לן בהיכר ציר הדלת דאפילו אם היה היכר ציר בתוך הבית אזלינן בתר ימין הנכנס מבית לחצר ושם עושה המזווה". וכן נוהגים רבים למעשה.
- [3] אבל על דברי שו"ת מהרי"ל כותב החזון איש יורה דעה ס' קסח: "דברי מהרי"ל אינו אלא בחצר שלהם, שהיו משתשמים בו בטחינה ובאפיה ובשטיחת פירי (פירות) ושאר צרכים ופעמים אוכלים וישנים כדרך החקלאים בימים ההם, אבל אצלנו אין החצרות רק לאויר... הלכך חצרות שלנו דינן כגינה, דקי"ל דבית עיקר אפילו היכר ציר לגינה... יש לקבוע (המזווה) בימין כניסה לבית... בית הפתוח למרפסת, כדין בית הפתוח לחצר, שהמרפסת משמשת כדירת חצר לשיבה ולטיול ולאכילת ארעי ולשינת ארעי, וקובעים בימין כניסת בית, אף שהמרפסת סתומה ויש בתוכה ד' אמות."
- [4] מכל מקום נראה שזה אם השימוש במרפסת ובחצר הוא רק לשאוף קצת אויר ושאר תשמישי ארעי כפי שפירט, אבל אם משתמשים במרפסת בקביעות לתליית כביסה ליבוש וגם לסעודות גדולות (כגון בקיץ לסעודה שניה ושלישית ועוד), אז נראה שדינו כחצר גם לדעת החזון איש ויקבע המזווה בכניסה מהבית למרפסת.
- [5] וכן כותב הרא"ה קוק בשו"ת דעת כהן ס' קעט, ס"ק ב': "אם יש חדר לפני מחדר הפנימי... אם אין מי שדר באותו החדר, ולפעמים נכנס בפתח הפתוח לו, ... כיון שאינו לבית שדר בו... הכניסה תקרא מה שחוזר ונכנס מהחדר הפנימי לתוך חדרו."
- [6] ונראה שהוא הדין שהכניסה וחיוב המזווה הוא מהמרפסת שאינו דר בה לבית שדר בו.
- [7] מכל מקום אם יש שימוש קבוע או אפילו ספק שימוש קבוע, כגון מלאכת יבוש כביסה או סעודות גדולות על המרפסת, אז למעשה ינהג כמהרי"ל והט"ז שהמזווה בכניסה מהבית למרפסת.

לסיכום

1. אם משתמשים במרפסת, הסגורה מכל הצדדים, באופן קבוע למלאכות, כגון לתליית כביסה וכן לסעודות גדולות, אז יקבע המזווה בכניסה מהבית למרפסת (וכן בספק).
2. אם אין כמעט שימוש במרפסת הנ"ל (רק כדי לשאוף קצת אויר ואכילת ושתיית ארעי וחטוף), אז יקבע המזווה בכניסה מהמרפסת לבית.